

Mere om det Beatsonſke System og dermed forbundne Redſkaber.

under 11te Febr. 1835 meddeler v. Klic i Dec. Nøiſgkeiten:

Efterat jeg af flere Venner af den videnskabelig høiere Landvæſens; Cultur indſtændigen er anmodet om at meddele omfattende Underviisning og practiſt Veiledning, fornemmeligen til den mindſt bekoſtelige Maade at brænde Leer paa, og til at dyrke Jorden med min modificerede Beatsonſke Skarificator, Sæddækker og andre Redſkaber; men mine meget udbredte Forretninger ikke lade mig den Tid tilovers, ſom er nødvendig, for at dette kunde ſkee paa en Maade, ſom til Sagens uomgjængelige Fremme var onſkelig; ſaa har jeg den Fornøielſe at bekjendtgjøre, at jeg har formaaet den herværende Overamtmand Hr. Geiger, til i mit Sted at meddele Enhver den praktiſke Veiledning i benævnte Tilfælde; hvorhos jeg vedſier Forſikring om de heldigſte Reſultater. Hr. Overamtmanden har ikke alene paa det fuldſtændigſte tilegnet ſig denne Culturmethode hos mig, men ogsaa nu, i 1½ Aar derefter, fortsat ſamme og paa det nøiagtigſte udført den paa ſin egen Eiendom i Nærheden af Prag.

Enhver Landmand, der ſønſter at opnaae en havemæssig Ugricultur, med den halve Trækraft mod ellers, beder jeg derfor at henvende ſig til be:

nævnte Hr. Overamtmand Geiger i portofri Brev, addr. "Prag des ersten Hauptviertels Nr. 456 C. dritten Stocke"; og da Han, ikke mindre end jeg selv, føler sig opfordret til videre at udbrede en Lære, der hidtil har havt saamange Tivblere og afgjorte Modstandere at bekæmpe, men som ikke des mindre er af en saa afgjort Nytte og Fordeel for det Almindelige, og for hver enkelt Landmand især: deleshed, er han villig til fuldstændigen og videnskabeligen at besvare ethvert Spørgsmaal, der har Hensyn hertil, og derover meddele sine Erfaringer.

Det skulde glæde mig meget, om denne udmærket videnskabelige Mand saaledes kunde bidrage til at skaffe min Culturmethode en videre Omkreds, og skulde Noget endda synes, at Hans Meddelelse ikke var tilstrækkelig, da tilbyder jeg mig i dette Blad at ville høre enhver Tivbl ved Beviser, hentyede fra min egen Erfaring i det Store, og i den Grad, at fuldstændig Lys og Overbeviisning skal træde i Tivblens Sted.

Resultat af Forsøg med den Glicke Skarificator, meddeelt af
Josias Stark i Jan. 1835, ibd.

Dette nye Redskab pulveriserer og renser Jorden fuldkommen ved at anvendes flere Gange, og giver den da de Egenskaber, den før og under Saaeringen bør have, men det gjør Jorden tillige umaadelig løs, og meddeler den en svampagtig Beskaf-

fenhed, hvilket i for høi Grad udtørker den, og især i tørre Aargange og i et tørt Clima har en skadelig Indvirkning paa den Sæd, der er nedbragt med dette Redskab.

Men dersom man strax efter Saaningen tromler Jorden, saa opnaaes herved alle Betingelserne for en god Tilsaaning. Den dyrkbare Jord bliver iforveien tilstrækkelig smuldret og befriet for Rodskrudt, og erholder nu ved Tromlingen den for alle Væxter passende Grad af Fasthed.

Skarificatoren formenes ikke — som Beatson antog — at kunne gjøre Ploven overflødig paa bindende Jord; men er Jorden eengang pløjet, da er hiin et fortræffeligt Redskab til behørig at løsne og smuldre Jorden og rense den for Ukrud. Paa saadan Jord finder den og betydelige Hindringer i Jordknolde, Jordskrudt, Stubbe o. s. v., og det første Markarbeide med Skarificatoren, endog efter een Pløining, falder ikke glindsende ud, og er desuden anstrængende for Hestene. Først efter gjentagen Anvendelse, efter Mellemharvning og Bortrydning af Ukrudet, ligesom vænner Jorden sig til dette nye Redskab, som tilsidst efterlader den sprød, reen og liig et Havebed.

Dette være sagt til Overveielse for den almindelige Landmand, som af dette Redskab fordrer, ikke alene et fortræffeligt Arbeide, men dette endog strax efter den første Anvendelse af samme, og som, naar

det da ikke udretter noget Overordentligt, strax igjen vender sig om til den vante Plov.

Emil André meddeler om samme Redskab, ibd.

Jeg anseer den Glicke Skarificator, naar den bruges rigtig, for et fortræffeligt Redskab. Hovedbetingelserne for dens Anvendelse ere:

1. God Billie, Taalmodighed og Udholdenhed fra deres Side som skulle arbeide med den. Plovkarlen forlader ugjerne et tilvant Redskab.

2. Man love sig ikke strax Resultaret. Skarificatoren er ingen Tryllestav, der strax forvandler Mark til Have.

3. Marken maa iforveien være rensset for faste Steen. Dette var f. Ex. ikke Tilfældet med min, da Skarificatoren først brugtes.

4. Fordi man bruger Skarificatoren, maa man ikke derfor forsømme alle Forsigtighedsregler, man ellers anseer som nødvendige til Markens forsvarlige Behandling og Tilberedelse til Saaening. Heri feilede jeg atter, ved at Omstændighederne lode mig besaae min Mark for sildig.

5. Saalænge Markerne endnu ikke ere i god Cultur, kan Ploven ikke let undværes. Jeg siger "ikke let", thi med god Billie, Taalmodighed og Udholdenhed kan det dog lade sig gjøre, og jeg vil i denne Anledning meddele et Brev til mig fra Hr. v. P.

”For 2 Aar siden forskrev jeg mig det Beatson'ske System, og prøvede hos flere Hjulmænd og Smede at lade gjøre en Skarificator med Stubrive. De teede sig imidlertid saa ubehændigen, at jeg næsten ganske maatte opgive Haabet. Endelig formaaede jeg ved Ambition en ung Hjulmand i Nærheden til først at gjøre Riven og siden en To:Hestes Skarificator med 7 Langjern og 7 Langskjære. Disse Redskaber gik nu med Lethed, og foranledigede mig til at lade gjøre en lille Skarificator med 4 Jern af hvert Slags. Disse gaae nu vel dybt nok, men for dybt til at bringe Sæden ned med, fremdeles kan jeg paa den store kun bruge 4 Stykker af hvert Slags Jern, og paa Riven maa jeg ligeledes tage hvert andet Jern bort, at Jorden ikke skal hobe sig for stærkt, heller ikke kan jeg forebygge en slentrende Gang, indtil den kommer dybt nok i Jorden (10 à 12 Tommer), hvilket muligen dog kan ligge i en urigtig Forspænding. Skulde De derfor paa Deres Redskaber have en særegen, af Beatson ikke opgivet, Stilling til dyb og let Bearbejdning, vil jeg være forbunden for Meddelelsen. Sluttelig maa jeg gjøre Dem bekendt med et Arbeide, jeg har foretaget med mine nye Redskaber paa et Stykke, der efter Vikker bar Hvede.

1. 2 Gange skarificeret, den ene Gang paa langs, den anden paa tværs.
2. Ligeledes gaaet over med Riven, hvorefter

der blev fjort 2 Væs af det Sammenrøve
i Faarestalden.

3. Ligeledes skarificeret 2 Gange indtil 10 Tom:
mer og atter revet, hvorefter der faldt 2
Høstvogne med Qvefer.
4. Herpaa udfjørtes Mudder, Dynd og Jord,
hvilket
5. blev skarificeret ned paa langs og tværs og
jevnedes med Træharven. Derpaa
6. besaaedes Marken og
7. Sæden bragtes ned med Skarificatoren og
8. tilharvedes.”

10 Uger senere tilmeldte Hr. v. P. mig, at
han nu havde bragt det saavidt med begge Redska:
berne, at de gif særdeles godt, og at han fuldkom:
ment kunde nedbringe Sæden med Skarificatoren.

Her have vi altsaa en fuldkommen Tilbered:
ning af en Vintersæds-Mark efter Biffer, uden Plov
og Krog, alene ved Hjælp af en Skarificator, og der
er heller ingen Tvivl om, at man jo med den rig:
tigen stillede Flicke Skarificator — forudsat, at Jor:
den er rensat for store, samt i Jorden hæftende,
Steen, for store Rødder, Qvefer o. s. v. : —

1. Kan forberede Jorden til Sæd uden Ploven
og Krogen, blande kort og tilstrækkeligen forraadnet
Gjødning med Jorden, og fuldkommen nedbringe
Sæden, naar man forener Taalmodighed med god
Villie og Udholdenhed.

2. At dens fortrinlige Anvendelighed viser sig

paa det meest glimrende, netop i den fasteste, tøreste og sværeste Leerjord, der stundom neppe, ofte slet ikke, lader sig tvinge med Ploven. Det løsnes ikke Jorden 6 à 8 Tommer dybt, ved at lade Skarificatoren gaae eengang over den, men efter flere, under uheldige Omstændigheder, endog 6 Gange naaer man en Dybde af 6 Tommer, og ved denne successive Jorddybning behøve et Par sædvanlige Heste eller Oxer blot den sædvanlige Anstrængelse. Er Skarificatoren rigtig stillet og forspændt, og Jorden eengang opdyrket, saa at der ingen Modstand møder, gaaer den næsten af sig selv stadig og regelmæssig.

3. Det bringer den ikke, som Ploven, den øverste Jord 6 Tommer ned, og omvendt, men en saadan Omvenden synes ikke nødvendig, thi Skarificatoren roder og sammenblander al den løsenede Jord.

Godseier K. til P. har paa min anbefaling brugt den Glicke Skarificator — andre kjender jeg ikke — og efter personlig Erfaring bekræftet Alt, hvad jeg af egen Erfaring her har sagt, med den tilfoiede Forsikkring, at Sæd, efter Skarificatorens Anvendelse, staaer ulige bedre end ellers.

Major v. Pflugk i Ober-Gule ved Rossen i Sachsen meddeles i en Skrivelse af 26de Mai 1835, ibd.

Følge mit Løfte meddeles, at min Vintersæd, som i forrige Efteraar, i Slutningen af Novbr., nedlagdes i Jorden blot ved Hjælp af Skarificator

og Stubrive, nu staaer fortrinligen, og at jeg har Aarsag til at vente en usædvanlig stor Høst. Rapsen, hvortil jeg f. A. 2 Gange gjennemarbeidede Jorden med Stubriven, har en Stengel fra 3 til $3\frac{1}{2}$ Al. i Længden. Min Hjulmand og Smed have alt forfærdiget over 25 Skarificatorer og 8 Stubriver, og — hvilket vil sige meget — ogsaa Bønderne have bestilt sig af disse Redskaber. Jeg tænker, at man herefter ikke mere kalder mig ved mit rette Navn (Pflugk), men omdøber mig til Skarificator.

Endeel Landmænd have villet gjøre Forandringer til det Bedre paa disse Redskaber, og derved som oftest skadet dem og deres Rygte. Efter at have i 2 Aar gjennemstuderet deres Constructions Theori, have imidlertid de Fleste yttret sig tilfredse med dem, jeg har ladet indrette efter Opgaven af deres Jord, og Nogle have endog bragt Forbedringer ved Forspændingen. Tiden vil formodentlig ombende dem, som endnu tvivle, og vise Fordelene ved Jordens Rensning og Smuldring, samt den Tidbesparelse, dette Redskab forskaffer, hvilket især nu, da Høveriet efterhaanden affattes, vil blive af Bigtighed.

Dr. Lübbert til Zweibrod har i samme Tidsskrift, under Novbr. 1833 — altsaa et Par Aar længere tilbage i Tiden — efterat have anskaffet sig

de Glicke Skarificatorer og øvrige Redskaber, meddeelt 4 Forsøg med disse.

Det første var paa en let sandleret 2aarig Kløvermark, der var opløst for en Tid siden og harvet. Denne attraaede han at rense for Qveker og bearbejde til Sæd; men Skarificatoren stoppede snart, da de i Mellemrummene samlede Rødder og Qveker ikke tillode at benytte den videre.

Det andet Forsøg var paa en 2aarig afgræsset Hvidkløvermark, høitliggende sandleret Jord, pløiet eengang og harvet reen og klar. Her anbragte Hr. Lübbert Skarificatoren, for at spare videre Pløining. Den gik ogsaa ret godt i en Dybde af 3 à 4 Tommer, men dybere gik den enten iveiret med de bagerste Jern, eller forstoppedes som tilforn. En Mogeliner Exstirpator prøvedes, men denne naaede ei engang saa dybt, formedelst sine bredere Skjære. Imidlertid besaaedes Marken med Rug, der nedharvedes med 2 Tint, da en stærk, næsten 14 Dages, Regn afbrød Arbeidet, men den derefter opkommende Rug stod fortræffelig, hvorimod et lille Stykke, som, Dagen førend Skarificatoren anbragtes, var blevet opløst og besaaet med Rug paa Juren, kun stod tynd og ujevn.

Det tredie Forsøg, med 4 Skjærejern bagi og 4 Langknive fori, foretoges paa en første Aars Kløvermark, der ønskedes tilberedt til Sæd uden Pløining. Efter at have skarificeret eengang paa langs og eengang paa tværs, af hvilke den første fordrede

saar stor Anstrængelse, at 2 Karle maatte tvinge paa Kammen, for at holde Jernene i Jorden, befandt^s tes endnu mange Rødder siddende fast i Jorden, der kun var løsnet 3 Tommer dybt og meget ufuld^s komment. Forsøget lykkedes altsaa ikke, men Om^s stændighederne vare for ufuldstændige til at skjønne, hvori Feilen bestod.

Et 4de Forsøg meddeler Hr. Lubb^s bert saaledes: Dette Forsøg med Skarificatoren paa mit Gods Blankenau lykkedes fuldkomment, og gjorde, at jeg sætter stor Priis paa dette Redskab. Den derværende, til Vintersæd siidliggende, Mark var af det sværeste Leer, brakket og gjødfket i Løbet af Sommeren, og derefter krøget paatvers og harvet; men i Begyndelsen af Septbr. blev den saa gjennemblødt af den vedvarende stærke Regn, at der ikke var at tænke paa nogen Saaening for dette Aar, da den i samfulde 3 Uger næsten ikke kunde bære nogen Hest. Endeligen tørredes den øverste Jord og gav Revner fra sig, men den var beget fornedet. Sædpløiningen forsøgetes, men faldt slet ud, da Ploven ikke kunde holdes i Jorden, og lagde den øverste Deel i store Klumper, der vare for seige til at Harverne, trods mange Tint, kunde smuldre dem, uagtet Tromlen og Folk med Røller gjorde deres Bedste. I min Ergrelse over saa bekofteligt og slet Arbeide, tog jeg min Tilflugt til Skarificatoren, og skarificerede Marken eengang paa langs og eengang paa tvers, hvorved Jorden, til min store Glæde, smul-

drede i 6 Tommers Dybde; isærdeleshed arbejdede den fortræffelig i Siiderne, som netop kunde bære Hestene, og hvor Ploven kun vilde have vendt Strimler, saa fittede som Sæbe. De mindre Klumper, som fandtes paa Overfladen, fik 2 Harvetint letteligen Bugt med, da de blot vare gjennembrudte af Skarificatoren, og ikke, som efter Ploven, opsmurte i en sammenhængende Deig. Sæddækkeren bragte nu den udsaaede Sæd $1\frac{1}{2}$ Tomme ned i Jorden, som derefter fik 2 Tint.

I Sæddækkeren er jeg særdeles indtaget. Min ligner Skarificatoren i Ramme, Stilling og Forspænding, kun er den bredere og har 13 Skjære af støbt Jern. 3 smaae Heste bearbejdede hermed om Dagen 16 Morgen, og den hermed nedbragte Sæd staaer som plantet, langt tættere og mere ligelig end efter Saaening paa Juren.

Min Drillemaskine er bygget ganske som Sæddækkeren, men har 3 Tommer bredere Skjære, som tillige ere mere vingede.

△ Harven er ikke andet end en trekantet Harve, som forspændes i Spidsen, og uden Jern paa det bagerste Evertre; jeg har imidlertid ikke benyttet den.

Brugen af Langknivene i Skarificator-Rammen synes mig kun anvendelig, hvor man, tilskyndet af Tiden, har maattet styrte en for vaad, leeragtig Jord, og nu vil gjøre den skikket til videre Behandling. Naar man her først harver og derefter skaris

ficerer, eengang paa langs og eengang paa tværs, saa smuldrer de sæbeagtig fastliggende Strimler ganske fortræffelige, og Jorden forberedes hyppelig. Af denne Fremgangsmaade har jeg benyttet mig engang, da den til Kartofler bestemte og tilberedte Mark, just som disse skulde lægges, blev saa gjennemblødet af Regnskyl, at den for dette Aar ikke kunde benyttes hertil. Jeg maatte da tage min Tilflugt til Stubjord, som kunde bære Hestene, og Kartoflerne lykkedes her meget godt. Disse Knive bruges kun paa Jord, som er fast og sat, og anvendes ofte med Nytte til at gjennemarbeide Markveie.

Med Stubriven kan jeg ingen Vei komme, idetmindste ikke med den, jeg har erholdt; det forekommer mig ganske umuligt, at gjennemarbeide en Mark med den; den griber enten ikke i eller forstoppes strax.

Eigesaalidet kan jeg, som Hr. André, ved at skarificere 2 Gange, forberede Stubjord til Sæd.

Imidlertid ere de Fordele, Hr. v. Flic tillægger disse Redskaber, mig for tiltrækkende, og Forfatteren selv er mig for agtelsesværd, til at jeg ikke paa hans Ord skulde gjøre mig al Umage for at komme efter den rette Anvendelse. I ethvert Tilfælde have de alt viist sig Landmandens hele Opmærksomhed værd, og jeg for min Deel imodseer ved deres Hjælp en billigere, og delviis hensigtsmæssigere, Behandling af vore Marker. At Alt ikke strax er lykkedes mig, s. Ex. med Stubriven,

ligger vistnok tildeels i Mangel paa Øvelse i at føre og omgaaes disse Redskaber, og derhos tilvisse i en feilagtig, mindre nøiagtig, Construction af Redskaberne selv.

Uf Ovenanførte fremlyser det, at v. Flick endnu efter flere Aars vedvarende Praxis i det Store vedbliver at dyrke efter det Beatoniske System og med de af ham selv forbedrede Beatoniske Redskaber, hvis Brug han isvrigt tilraader. At dyrke sin Jord efter det Beatoniske System, og at søge at cultivere sin Jord ved Hjælp af Beatoniske Redskaber, men i det ellers sædvanlige Markbrug, er naturligviis 2 aldeles forskjellige Ting. Men i begge Tilfælde er det, blandt Mere, af Bigtighed at vide: om Jordens stærke Pulverisering er gavnlig eller skadelig. Jeg udpeger netop dette isærdeleshed, da de 2de mærkeligste Systemer, vi fortiden kjende i den cultiverede practiserende *) Ugerdyrknings-Verden just heri staae i Modstætning til hinanden.

Det Blockiske, støttende sig selvstændig til sin Autors videnskabelige Undersøgelser, omhyggelige practiske Beregninger og Forsøg, og som i ikke uvæsentlige Henseender leder til en noget anderledes Dyrkningsmaade end Thalers, fraraader strengt Pulverisering **).

*) Nebbiens System er endnu ikke practiff.

**) See her foran: Fortsættelsen af Blocks Meddelelser.

Det andet er, som bekjendt, gaaet ud fra General Beaton i England for over 20 Aar siden. Herefter skarificeres Jorden istedetfor at pløies, den frembragte Gjødning føres paa Fodermarkerne og Engene, hvorimod Sædmarkerne bestandig gjødskes med brændt Leer, og efter dette System kan Jorden ikke behandles fin nok. Tromlen skal fæstne Jorden tilstrækkelig for Planten at vore i; Soel, Luft, Dug, Frost og Sne, og alle de ydre Paa- virkninger, for hvilke vi ved Jordens Pløining og Omvenden søge at udsætte den til større Frugtbar- hed, skulle, efter dette System, ligesaagodt kunne virke i Pløinings Dybde gennem den stærk skarifi- cerede og pulveriserede Jord, som saaledes ingen Omvenden behøvede.

Der vilde imidlertid vistnok efter Beaton's Død aldrig være blevet Spørgsmaal om hans Sy- stem, dersom det ikke for 7 Aar siden var blevet op- taget af v. Flic i Næhren. At nu denne, som udmærket duelig, baade practisk og theoretisk, be- kjendte Landmand, som ligeledes utrættelig, i en Række af Aar, har foretaget practiske Forsøg, og til hvis Bestyrelse betydelige Godser ere anbetroede, endnu i 1835 offentlig vedstaaer, at Han vedbliv- ver at dyrke med Held efter det Beaton'ske System, og tilraader Alle og Enhver denne Dyrk- ningsmaade, er en stor Mærkelighed, og man fris- ses let til det vistnok ikke urimelige Ønske, at en dansk practiserende duelig og upartisk Landmand

maatte finde Lyst og Leilighed til at studere og undersøge saavel Block's som Flick's, disse mærkværdigt practiserende, og hinanden meest modsatte, Landmænds Virken paa selve Stedet, medens de endnu leve.

Det har været unndgaaeligt for mig i endeel Aar, at jeg i en nu afdød Bens Forretninger har maattet være flere Maaneder ad Gangen og hele den sidst forløbne Sommer borte fra det stadige Tilsyn af min Gaards Drift; jeg har derfor ikke, efter mit Ønske, kunnet prøve Virkningerne af Skarificatorens forskjellige Anvendelse, saaledes som dette Redskab hos Hr. Kammerraad Ribber i Hveslinge og mig er construeret efter v. Flick's Opgave og med dobbelt Besætning af Jern. Jeg skulde imidlertid være tilbøielig til — efter de faa, men ufuldstændige, Emaaprover, jeg har haft Leilighed at anstille — at antage, at ifald disse 2de Redskaber skulde gjøre Tjeneste i et Beatsonsk System, eller tilberede Jorden til Sæd, uden Pløining, eller efter en let Pløining paa Græsjord eller endog Stubjord, da maatte baade de og deres Fører først sættes i Skole hos v. Flick, der efter 7 Aars Erfaring forsikrer, at alle de Operationer, som kun nogenlunde lade sig tænke ved Landvæsenets Bedrift, ogsaa lade sig hensigtsmæssigen og fuldkommen udføre, alene med det af ham forbedrede Beatsonske Redskab. Det kan imidlertid antages, at dette Redskab er undergaaet flere Forandringer siden de af v. Flick for nogle

Har siden meddeelte Oplysninger. Da det tillige kan forudsættes, at han i sin store Virkekreds maa have al Slags Jord at behandle, og idetmindste den meget svære og meget lette Jord begge kræve forskjellig Form af Jernene til at bestride Hindringerne i Jorden, ligesom han ogsaa nu formodentlig maa have udfundet den Vinkel, i hvilken Skarificatorens Jern bør staae mod Jorden, saa vilde man om dette og Mere, navnlig om Virkningen af det Beatson'ske System i det Hele, indbefattet det brændte Leers Tilberedelse og Anvendelse, ene og alene kunne overbevise sig hos Flick selv, ligesom Blocks Bedecultur og dertil brugende Redskaber *) heller ikke med den Fordeel vil kunne prøves, som efterat den er taget i Betragtning og Overveielse hos Manden selv. Den practiske Deconom, k. k. Gubernialraad Bürger i Østerrig, bemærker ved-lignende Veilighed: at det Almindelige forskaanes for Mængden af mislykkede Forsøg, og den Enkelte for den store Møie, saadanne Forsøgs anstillede Sammenligning medfører.

Spørges derimod blot om, ved hvilke Redskaber man bedst cultiverer sin Jord i de sædvanlige Markbrug, da troer jeg, at Skarificatoren og Sæddækkeren ikke lade meget tilbage at ønske. Den første udfører den saa bekjendte Exstirpator's Tjeneste — hvilket Redskab den desuden meget ligner — men

*) See det foregaaende Hefte af dette Tidsskrift.

paa en fuldkomnere Maade, da Jernenes Form og Stilling er mere hensigtsmæssig. Til Byg, Vært og modne Vicker bør man i Reglen ikke gjødsk; man indretter sig altsaa efter at have disse Sædarter efter Omstændighederne saa nær Gjødskning — altsaa i sin bedre dyrkede Jord — som muligt. Naar nu denne Jord pløies idetmindste 6 Tommer dybt om Efteraaret, behøver man om Foraaret ikke at bruge Ploven, selv paa Leerjorder. Gjødsker man ikke til Kartofler — hvilket dog er det fordeelagtigste — udsøger man cultiveret Jord, som er i Kraft, og Ploven kan, ved Skarificatorens Hjælp, da ogsaa her skaaes om Foraaret. Har man først fornummet Fordelene, ved kun at bruge Skarificatoren om Foraaret og ikke Ploven, da vil man af al Magt søge, lidt efter lidt, at bringe det dertil, at man kun i meget faa Tilfælde behøver at pløie om Foraaret, om man end skulde nødes til at pløie noget af sin Jord 2 Gange om Efteraaret, først let og siden dybere, f. Ex. til Havren, der i Almindelighed maa tage til Takke med den Jord, der er længst fra Gjødskning, og altsaa er meest forvildet. Vel kan Jorden i enkelte Tilfælde være saaledes beskaffet, at Skarificatoren om Foraaret maa gaae eens gang paa langs og eengang paa tværs, men Fordelen er endda stor*). Det har derimod, efter et

*) Hvor Jorden ligger i 3 Aar og derover, er Bearbejdningen med Skarificatoren naturligviis omstændeligere, men

Forsøg, jeg anstillede i Foraaret, ikke villet lykkes mig, som Hr. Emil André, at nedbringe kort og tilstrækkeligen forraadnet Gjødning ved Hjælp af Skarificatoren.

Men, da i Almindelighed Efteraaret i vort Clima levner os bedst Tid til Jordens forbedrede Bearbejdning, saa er det dog ikke den om Foraaret os saa vigtige Besparelse af Tid og Arbeide, der alene anbefaler Skarificatorens Brug, men det er tillige Fordelene af den forsøgede Frugtbarhed, der tilveiebringes:

- a) Ved at den i Vinterens Løb frugtbargjorte Jord beholdes foroven.
- b) Ved at den af Skarificatoren smuldrede Jord er mere beqvem for Planten at groe i.
- c) Ved den Omstændighed, at man kan behandle Jorden uden Skade med Skarificatoren, førend med Ploven, hvilket i vort Clima er af den yderste Vigtighed og Indflydelse.

Jeg har undertiden modtaget den Bemærkning, at Exstirpatoren kunde gjøre samme Tjeneste. Dette maatte da være den Exstirpator, som almindeligviis bruges hos os; men jeg kan forsikre, at selv den dueligste Exstirpator, jeg har kjendt — den Lemvighske — ikke kunde træde i Skarificatorens Sted. Jeg har sat dem begge paa en i Efteraaret 7 Tom:

man seer dog, at dens Brug, selv da, anvendes med Fordeel paa flere Steder i Danmark.

mer dybt pløiet Mark, som jeg om Foraaret vilde skarificere til Byg, men fandt Exstirpatores Arbeide ufuldkomment, og den var dog sendt fra Auctionsdirecteur Lemvig selv. Den afdøde Laybourn, en bekjendt dygtig Jordbruger her i Egnen, og paa hvis practiske Omgang med Udsædskaber jeg satte stor Priis, havde en ret god Exstirpator; men jeg hørte ham dog sige, at den ikke erstattede ham Krogens Brug til Bygjordens Tilberedelse, naar Krogen førtes vel. Forskjellen paa en Exstirpator og Skarificator synes vel ubetydelig, men det er maa- skee og en Ubetydelighed, som forvolder, at de Skarificatorer, vi have, ikke kunne gjøre Plovens Brug med Fordeel aldeles undværlig.

Hr. Kammerraad Ribber i Hveslinge benytter sig af Skarificatoren, og har forsikret mig om sin Tilfredshed med at bruge den; jeg har selv seet en Havremark og Rugmark hos ham i Sommer, hvis Fuldkommenheder, endog i den Grad, at man sjelden seer Mage, han for en stor Deel tilskriver Brugen af Skarificatoren.

Hr. Forpagter Rasmussen paa Samsøe har ligeledes hos Hr. Mechanicus Boeg i Kjøbenhavn, efter samme Model, bestilt og modtaget nogle Skarificatorer, med hvis Afbenyttelse han har yttret sin Tilfredshed.

Den Sæddæcker, jeg bruger, er den af Hr. Kammerherre Grev Lerche paa Lerchenborg til det kongelige Landhuusholdningselskab sendte Flotbeckske.